

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa B. M., M. B.,
E. K. i B. S.
przeciwko Powiatowi L.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 22 stycznia 2015 r.,
zażalenia powódek na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 8 października 2014 r.,

**oddala zażalenie i przyznaje adwokatowi M. P.
od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego kwotę
2.700 (dwa tysiące siedemset) zł, powiększoną o należny
podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej
pomocy prawnej udzielonej powódkom w postępowaniu
zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 8 października 2014 r. odrzucił skargę kasacyjną powódek B. M., M. B., E. K. i B. S. od wyroku Sądu Apelacyjnego z 20 lutego 2014 r. W uzasadnieniu wskazał, że roszczenie z tytułu bezumownego korzystania z cudzej nieruchomości ma charakter podzielny, co oznacza, że każdy z uprawnionych może dochodzić oddzielnie przypadającej na niego części. Pomędzy powódkami zachodzi współuczestnictwo materialne, pozbawione jednak cechy jednolitości. Z tego względu wartość przedmiotu zaskarżenia, istotną przy ocenie dopuszczalności skargi kasacyjnej, należy określić osobno w odniesieniu do każdej ze skarżących, a nie sumując te wartości. Tak ustalone wartości są niższe niż pięćdziesiąt tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.), co skutkować musi odrzuceniem skargi kasacyjnej (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

W zażaleniu na powyższe postanowienie powódki wniosły o jego uchylenie, zarzucając Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 1035 w związku z art. 209 k.c., art. 398² § 1, art. 398⁶ § 2 i art. 72 § 1 pkt 1 w zw. z art. 72 § 2 i art. 73 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zaprezentowany został pogląd, podzielany przez skład orzekający, zgodnie z którym spadkobierca jest uprawniony do dochodzenia od dłużnika udziału w wierzytelności z tytułu dziedziczenia, jeżeli przypadające od dłużnika świadczenie jest podzielne; w takim przypadku świadczenie - stosownie do art. 379 § 1 k.c. - dzieli się na tyle części, jest spadkobierców będących wierzycielami (zob. postanowienie z dnia 7 listopada 1967 r., OSN 1968, nr 8-9, poz. 145).

W piśmiennictwie pojawiły się wypowiedzi kwestionujące to zapatrywanie. Zwrócono uwagę, że prowadzi ono do wyeliminowania wspólności majątku spadkowego (art. 1035 k.c.) poza przewidzianym do tego celu postępowaniem o dział spadku. Należy jednak zauważyć, że w rozpoznawanej sprawie z żądaniem należności z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości spadkowej wystąpili zgodnie wszyscy spadkobiercy, wobec czego nie ma niebezpieczeństwa działania któregośkolwiek ze spadkobiercy wbrew woli pozostałych. Takie działanie powódek odpowiada sytuacji, w której spadkobiercy dokonali umownie częściowego działu

spadku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2013 r. II CZ 177/12, nie publ.).

Wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną określa się odrębnie w stosunku do każdego ze współuczestników zarówno w przypadku współuczestnictwa formalnego, jak i materialnego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2000 r., I CZ 48/00 - nie publ.). W konsekwencji Sąd Apelacyjny prawidłowo uznał, że wartość przedmiotu zaskarżenia powinna zostać określona odrębnie w stosunku do każdej ze skarżących.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.